

Sygn. akt: I C 520/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Maria Matyja
Protokolant:	Starszy sekr. sądowy Katarzyna Foks

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2013 r. w Olsztynie

sprawy z powództwa **Województwa (...)**

przeciwko Powiatowi (...)

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3. 600 zł (trzy tysiące sześćset) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód Województwo (...) wniosło o zasądzenie od pozwanego Powiatu (...) kwoty 99.915,-zł z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia 22 sierpnia 2011r do dnia zapłaty oraz należnych kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w dniu 10 sierpnia 2011r. zawarł z pozwanym umowę nr (...) na podstawie której udzielił mu ze swego budżetu na rok 2011r. pomocy finansowej w formie dotacji celowej na budowę kompleksu sportowego przy (...) Ośrodku (...) w K. w wysokości 330.000,-zł.

Wykorzystanie dotacji przez powiat miało nastąpić do 25 listopada 2011r.

Z przedłożonego przez pozwanego w dniu 19 grudnia 2011r. sprawozdania końcowego z realizacji zadania wynika, że część dotacji w kwocie 99.915,-zł została wykorzystana w dniu 28 listopada 2011r. W tym dniu nastąpiła zapłata na rzecz wykonawcy obiektu firmy (...) w W.. Zapłata nastąpiła po terminie 25 listopada 2011r.

Powód ponadto wskazał, że umowa łącząca strony przewidywała możliwość jej aneksowania w przypadku zaistnienia okoliczności mogących zagrozić prawidłowości jej wykonania, z czego pozwany nie skorzystał.

Dopiero pismem z dnia 28 grudnia 2011r. zwrócił się do powoda z wnioskiem o uwzględnienie przekroczenia terminu wykorzystania dotacji o trzy dni, które nastąpiło z uwagi na podejrzenie zastosowania do budowy boiska złej jakości kruszyw, co spowodowało czasowe wstrzymanie robót, konieczność usunięcia przez wykonawcę stwierdzonych usterek a konsekwencji opóźnienie w zapłacie należności.

W kolejnym piśmie z dnia 28 lutego 2012r. pozwany twierdził, w dniu 24 listopada 2011r. niezwłocznie po zakończeniu odbioru końcowego wprowadził do sytemu bankowego przelew dla wykonawcy, natomiast Bank przekazał te środki jego rachunek w dniu 28 listopada 2011r. W sprawie zwrotu części dotacji wykorzystanej po terminie, a więc niezgodnie z przeznaczeniem. Decyzją Nr (...) z dnia 5 czerwca 2012r. Marszałek Województwa (...)zobowiązał pozwanego do zwrotu części dotacji w kwocie dochodzonej pozwem w terminie 15 dni od doręczenia niniejszej dotacji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze do której odwołał się pozwany uchyliło tę decyzję i umorzyło postępowanie wskazując, że w przypadku gdy podstawą udzielenia dotacji była umowa spory w zakresie zwrotu dotacji rozstrzygają sądy powszechne.

Pozwany Powiat (...) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz należnych kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, że nie podziela poglądu powoda o wykorzystaniu części dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Przywołując postanowienia art. 252 ust 1 pkt 1, ust 5 i ust 6 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013 poz. 885 ze zm) pozwany zarzucił, iż ustawodawca w sposób enumeratywny przewidział jedynie trzy przesłanki, których zaistnienie powoduje konieczność zwrotu dotacji. W katalogu tym brak jest przesłanki uzasadniającej zwrot dotacji w całości lub części w przypadku dokonania zapłaty dokonanej na rzecz wykonawcy jedynie po terminie.

Zdaniem pozwanego wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem to nic innego jak wykorzystanie ją w całości lub w części na inny cel niż określony w umowie, co w niniejszym przypadku nie miało miejsca. Pozwany bowiem przeznaczył całą dotację na wybudowanie kompleksu boisk i wykonanie tych obiektów nastąpiło w terminie.

Dodatkowo pozwany zarzucił, iż domaganie się zwrotu blisko 150.000,-zł dotacji (kwota dochodzona plus odsetki) za dokonanie zapłaty jeden dzień roboczy po terminie w umowie dotacji jest rażąco krzywdzące dla pozwanego i narusza konstytucjonalną zasadę proporcjonalności. Jest to w istocie sankcja finansowa. W ocenie pozwanego żądana kwota za niezawinione opłacenie jeden dzień roboczy po terminie określonym w umowie o dotację na wykonanie zadania jest nieadekwatna, nieracjonalna i niewspółmiernie dolegliwa do stwierdzonego przez powoda, a kwestionowanego przez pozwanego uchybienia.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

W dniu 10 sierpnia 2011r. strony zawarły umowę nr (...) na podstawie której powodowe Województwo ze swojego budżetu na rok 2011 udzieliło pozwanemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej w kwocie 330.000,-zł z przeznaczeniem na budowę kompleksu sportowego przy (...) Ośrodku (...) w K. w ramach programu (...). (§ 1 umowy). Termin wykonania tego zadania został ustalony do dnia 25 listopada 2011r (§ 11). Przyznaną dotację pozwany zobowiązał się wykorzystać na realizację zadania do dnia 25 listopada 2011r. (§ 14 ust 1), a niewykorzystaną część dotacji zwrócić w terminie 7 dni licząc od dnia 25 listopada 2011r. nie później niż do 2 grudnia 2011r. (§ 14 ust 2) Z postanowień § 15 umowy wynika, że końcowe rozliczenie udzielonej dotacji nastąpi do 16 grudnia 2011r.

Wolą stron w sprawach nieuregulowanych niniejszą umowa mają zastosowanie postanowienia kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r, o finansach publicznych.

(umowa stron k14-20 , wraz z informacją dotyczącą finansowania zadania k 21-22, oraz dyspozycją przekazania środków na dotację i rozliczenie faktur wystawianych przez wykonawców k 23- 30)

Faktura VAT nr (...) na kwotę 252.150,-zł brutto wystawiona przez T. Obiekty Sportowe w W. w dniu 5 października 2011r. została zapłacona przez pozwanego w dniu 28 listopada 2011r. Z rozliczenia wewnętrznego powiatu wynika, że kwota 152.235,-zł została uiszczona z budżetu powiatu, a kwota 99.915,-zł z budżetu Województwa.

(faktura k 38, rozliczenie k39-41 wyciąg z rachunku bankowego k 42-43 zestawienie faktur k 44-45 i to samo k 36 -37)

Z sprawozdania pozwanego z realizacji zadania z dnia 15 grudnia 2011r. (data wpływu do Urzędu Marszałkowskiego 19 grudnia 2011r.) wynika że zadanie wynikające z umowy zostało wykonane do dnia 23 listopada 2011r. W dniu 15 grudnia 2011r. inwestycja została przekazana do użytkowania.

(sprawozdanie k 31-35, zestawienia faktur k 36-37)

Pismem z dnia 28 grudnia 2011r. pozwany składając poprawione rozliczenie końcowe dotacji na realizację kompleksu boisk wniósł o uwzględnienie przekroczenia terminu wykorzystania dotacji w przypadku zapłaty faktury VAT nr (...) wystawionej przez wykonawcę T. Obiekty Sportowe w W.. Wskazał w tym piśmie, że powodem zwłoki w jej opłaceniu było podejrzenie użycia przez wykonawcę złej jakości kruszyw łamanych do budowy podbudowy boiska do piłki nożnej oraz konieczność wykonania niezbędnych czasochłonnych badań. Spowodowało to czasowe wstrzymanie robót i konieczność usunięcia przez wykonawcę stwierdzonych usterek.

(pismo pozwanego z dnia 28 grudnia 2011r. k 48)

W piśmie z dnia 28 lutego 2012r. pozwany wnosił o sporządzenie aneksu do w/w umowy w zakresie § 14 ust 1 umowy a dotyczącego wykorzystania środków finansowych do dnia 28 listopada 2011r. W uzasadnieniu tego wniosku pozwany wskazywał, że dniu 24 listopada 2011r. wprowadzono do systemu bankowego przelew dla wykonawcy robót budowlanych na kwotę 252.150,-zł, natomiast Bank przekazał te środki na rachunek wykonawcy dnia 28 listopada 2011r.

(pismo pozwanego z dnia 28 lutego 2012r. k 46-47)

Powodowe Województwo odmówiło uwzględnienia wniosków pozwanego wskazując, iż § 16 zawartej umowy dawał możliwość zawarcia stosownych postanowień umowy w przypadku zaistnienia okoliczności mogących zagrozić prawidłowości jej wykonania pod warunkiem wystąpienia ze stosownym wnioskiem przed upływem terminów określonych w umowie.

Jednocześnie z urzędu zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu przez pozwanego dotacji w kwocie 99.915,-zł. Zakończono decyzją Nr (...) z dnia 5 czerwca 2012r. Marszałka Województwa zobowiązującego pozwanego do zwrotu w/w kwoty dotacji. Na skutek odwołania pozwanego od tej decyzji Samorządowe Kolegium Odwoławcze w O.decyzją z dnia 5 października 2012r, uchyliło decyzję Marszałka i umorzyło postępowanie w sprawie wskazując, że spory w zakresie zwrotu dotacji na podstawie art. 220 ust 1 w/w ustawy o finansach publicznych należą do kognicji sądów powszechnych.

(pismo powoda k 49-50, dokumenty dotyczące postępowania administracyjnego k 51- 71)

Pozwany wezwany przez powoda do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem odmówił spełnienia świadczenia.

(wezwanie do zapłaty k 72-73, stanowisko pozwanego 74)

Sąd Okręgowy zważył:

Art. 252 ust 1 w pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013 poz. 885 ze zm.) stanowi, że dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem (pkt 1), pobrane nienależnie lub nadmiernej wysokości (pkt 2) podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności wymienionych w w/w punktach.

Wykorzystanie dotacji celowej niezgodnie z przeznaczeniem polega w szczególności na zapłacie ze środków pochodzących z dotacji, za inne zadania niż te, na które dotacja była udzielna albo na realizację innych celów niż cele wskazane w przepisach odrębnych stanowiących o sposobie udzielania i rozliczania dotacji.

Określenie celu, któremu mają być przeznaczone środki przekazane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego powinno być określone w sposób niebudzący wątpliwości.

Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy wskazać należy, iż z umowy stron jednoznacznie wynika iż pomoc finansowa w formie dotacji celowej w kwocie 330.000,-zł została pozwanemu udzielona na budowę kompleksu sportowego przy (...) Ośrodka (...) w K. w ramach programu (...) w terminie do dnia 25 listopada 2011r.

Regulacja umowy o roboty budowlane zawarta jest w art. 647 – 658 k.c. Umowa ta ma charakter konsensualny, odpłatny i jest umową rezultatu. Celem umowy o roboty budowlane jest wzniesienie w całości lub w części określonego w projekcie obiektu budowlanego, w tym wypadku kompleksu sportowego przy (...) Ośrodka (...) w K..

Zadanie to zostało niewątpliwie wykonywane i odebrane od wykonawcy w dniu 23 listopada 2011r., a więc przed terminem określonym umową stron na dzień 25 listopada 2011r. Okoliczności te nie są przez żadną ze stron kwestionowane. Okoliczność zapłaty reszty wynagrodzenia wykonawcy w dniu 28 listopada 2011r. nie mogą zmienić faktu, iż wykonanie obiektu na który została przyznana dotacja nastąpiło w dniu 23 listopada 2011r., w więc w terminie określonym umową stron.

Wskazać w tym miejscu należy, iż zgodnie z art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść nie sprzeciwiała się właściwości stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

W ocenie Sądu wywodzenie z zapisu § 14 ust 1 umowy skutków w postaci obowiązku zwrotu części udzielonej dotacji, z uwagi na płatność wynagrodzenia wykonawcy z trzydniowym opóźnieniem, bo w dniu 28 listopada 2011r. pozostaje w sprzeczności z postanowieniami art. 252 ust1 pkt 1 i 2 wyżej przywołanej ustawy o finansach publicznych, a który to w sposób wyczerpujący określa warunki zwrotu dotacji udzielonej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego i nie może stanowić podstawy do żądania jej zwrotu.

W tych okolicznościach roszczenie powoda jako niezasadne podlega oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. i § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U z 2013r. poz.490).